

07. 01. 2021 - Čj - Mluvnice - 7. A, B - Plán hodiny:

čas	<u>část hodiny</u>	<u>učitel:</u>	<u>žáci:</u>
2 min	Úvodní část – pořádek – smazaná tabule, pořádek v učebně, prezence , kontrola pomůcek – žákovská knížka, učebnice, školní sešit		
10 min	Opakování nebo Prověřování učiva: Slovní zásoba a její obohacování – Způsoby obohacování slovní zásoby	Promítá žákům teorii a zadání cvičení	Dostanou čas na vypracování, potom kontrolují
2 min	Kontrola DÚ: Slovní zásoba a její obohacování – Způsoby obohacování slovní zásoby	Promítá žákům řešení cvičení	Společně s vyučujícím kontrolují domácí úkol
5 min	Úvod do nového učiva: Odvozování	Promítá žákům zadání cvičení	Dostanou čas na vypracování, potom kontrolují
20 min	Výklad nového učiva: Odvozování	Promítá žákům teorii a zadání cvičení	
4 min	Procvičování učiva: Odvozování	Promítá žákům zadání cvičení	Dostanou čas na vypracování, potom kontrolují
1 min	Závěr vyučovací hodiny:		

07. 01. 2021 - Čj - Mluvnice - 7. A, B - zadání cvičení a Zápis

Teorie pro zopakování učiva:

Téma: Slovní zásoba a její obohacování – Způsoby obohacování slovní zásoby

01 Odvozování

1.1 pomocí přípon

např. *záznam-ník*

1.2 pomocí předpon

např. *pro-zvonit*

02 Skládání

např. *velkoobchod, spolujezdec, elektrospotřebič*

03 Zkracování

např. *Meopta* – mechanická optika

04 Přejímání z cizích jazyků

4.1 z angličtiny

např. *design, show, market, on - line*

4.2 nahrazování českých slov cizími výrazy

např. *kauza – věc, případ, cash – v hotovosti, trend – směr* atd.

Opakování nebo Prověřování učiva:

Téma: Slovní zásoba a její obohacování – Způsoby obohacování slovní zásoby

01 Zadání: *Určete, kterým ze slovotvorných způsobů (odvozování příponami nebo předponami, skládáním, zkracováním) vznikla následující slova. Cvičení vypracujte písemně do svých školních sešitů, pracujte podle vzoru.*

nabídka slov + vzor: televizní, vydávat, obranyschopný, poctivec, hrozno, pradávný, hlavolam, prázdniny, velehory, Čedok

odvozování příponami: .....

odvozování předponami: .....

skládání: .....

zkracování: .....

Opakování nebo Prověřování učiva:

Téma: Slovní zásoba a její obohacování – Způsoby obohacování slovní zásoby

02 Zadání: *Určete, kterým ze slovotvorných způsobů (odvozování příponami nebo předponami, skládáním, zkracováním) vznikla podtržená slova v článku. Cvičení vypracujeme ústně, každý žák, na kterém bude řada, řekne, jakým z uvedených způsobů dané slovo vzniklo. Pracujeme podle vzoru.*

vzor: Slivoně – **odvozování příponami**, šedomodrými – **skládání** atd.

pracovní text:

Slivoně

Slivoně s kulovitými, šedomodrými plody a s červenomodrou až tmavomodrou slupkou, které patří do rodiny švestek – slív, k nám přišly z Předního východu a z jihoevropských zemí. Obecně platí, že čím déle zůstává ovoce na stromě, tím více vitaminů vytvoří.

Švestky i pološvestky optimalizují látkovou přeměnu sacharidů, pomáhají při nervozitě, neklidu a problémech se soustředěním, zvyšují odolnost organismu proti stresu, čistí střeva, obvykle posílí srdce a imunitní systém apod.

05 Zadání: *Doplňte chybějící písmena v následujících cizích slovech. Správnost pravopisu případně ověřte v Pravidlech českého pravopisu. Cvičení vypracujeme do školních sešitů, pracujeme podle vzoru:*

vzor: akustika, exkurze apod.

akust_ka, exkur_e, b_bliograf_e, pre_ident, b_znys, ach_v, d_splej, kur_, ox_dace, h_erogl_f, drog_r_e, marketin_, pedik_ra

která z těchto slov jsou mnohoznačná? .....

Výklad nového učiva:

Téma hodiny: Odvozování

01 Odvozování příponami

vzniká: slova s novým významem

příklady: mluv-čí, mluv-ka, promluv-ový

02 Odvozování koncovkami

vznikají: slova s novým významem

příklady: mluv-a, námluv-y, promluv-a

03 Odvozování předponami

vznikají: obohacuje se význam nových slov

příklady: pře-mluvit, na-mluvit, pro-mluvit

Procvičování učiva:

Téma hodiny: Odvozování

Zadání: Rozdělte slova do skupin podle toho, zda byla odvozena příponami, koncovkami nebo předponami. Co tato slova pojmenovávají? Cvičení vypracujte ústně.

Jak postupovat:

Napište si do sešitu následující slova, každé na jeden řádek.

Ke každému z nich přiřadte slova z nabídky:

odvozování příponami: .....

odvozování koncovkami: .....

odvozování předponami: .....

nabídka slov: zežloutnout, platidlo, výroba, vyčistit, chodítka, sekačka, ztvrdnout, náhrada, omládnout, trní, držák, řidič

Procvičování učiva:

Téma hodiny: Odvozování

Zadání: *Vypište z následujících slov přípony, kterými byla slova utvořena a řekněte, co dané slovo pojmenovává. Cvičení vypracujte do sešitů na mluvnici, pracujte podle vzoru*

vzor: -ství, -na, -ště, ...

nakladatelství, studovna, bydliště, korálkárna, divadlo, kominictví, žehlárna, včelín, čekárna, jeteliště, šatna, bažantnice, pekařství

Zadání: *Vypište odvozovací přípony následujících názvů profesí. Cvičení vypracujte ústně, pracujte podle vzoru.*

vzor: věd-ec, podnikat-el, kresl-íř

vědec, podnikatel, kreslíř, kadeřník, řidič, sklář, průvodčí, prodavač, komentátor, obchodník, lékař, překladatel

Zadání: *K následujícím přídavným jménům uveďte odvozená podstatná jména, vyjadřují názvy osob podle jejich vlastností.*

Cvičení vypracujte písemně do svých sešitů na mluvnici, pracujte podle vzoru.

vzor: vzdělan-ec, nešťastliv-ec

vzdělaný, nešťastný, dlouhý, lakomý, líný, starý, chytrý, odborný, šťastný, drzý, poctivý, krásný